

HRVATSKI *glasnik*

XXXVI. godina, 31. broj

30. srpnja 2026.

cijena 300 Ft

FOTO: BRANKA PAVIĆ BLAŽETIN

12. stranica

Završna svečanost

5. stranica

Šokačka baština u Mohaču

7. stranica

Hrvatski dan u Bizonji

11. stranica

More mi ne da

More se ljulja po žalu. Njegovu šumorenju ritam daju složni cvrčci. Miriše sol. Vjetrić baca sunčeve zrake po površini moćnog plavetnila.

Trebala bih pisati komentar, kritiku. Rokovi za predaju novinskog materijala već su preblizu. Trebala bih ukazivati na manjke i vrline zbivanja u hrvatskoj zajednici. Možda pisati o neučestaloj vjerodostojnosti vijesti kojima pojedinci pokušavaju podići svoju reputaciju i važnost.

Ali zelene se topli, hrapavi listovi smokve koje mi pred očima zriju. Na vrh morske stijene u nijansama mjeda popeo se mali rak, njezin stanovnik.

Trebala bih pisati kritiku, ali more mi ne da. Kritika je u mojoj glavi ponestalo. Ne mogu prizvati nijednu.

Možda bih mogla pisati o dječjim kampovima u kojima sudjeluju naša djeca na Pagu. Smiju li se ondje puno? Trčkaraju li pješčanom uvalom, grade kule u pauzama od kupanja? Prolazi li im vrijeme brzo uz igru, pjesmu i hrvatsku riječ?

Je li i njih obavio osjećaj uranjanja u otočnu atmosferu? Spokoj unutrašnje ravnoteže.

Važno je katkad uzeti vrijeme za sebe. Stanku od ustaljenosti. Izići iz zatvorenog ponavljajućeg kruga obaveza i očekivanja okoline. Ispuniti ga onime što nas veseli. Može to biti samo ispijanje kave u tišini našeg vrta, čitanje knjige u ljetnom hladu, šetnja šumom. Ono vrijeme kad smo sami sa svojim mislima. Ta prijelom potrebna „regeneracija“ koja ne čini dobro samo nama nego i našoj okolini. Jer ako smo mi ispunjeni, onda djelić toga dobivaju i svi oko nas.

Želim vam da vam ovog ljeta, barem nakratko, more ne da, šuma ne da, vrt ne da, sve ono što vas veseli – nek' vam ne da da se koncentirate na ono što vas opterećuje. Nek' vam odvuče misli u neke lijepe, mirisne pejzaže.

Opustite se i uživajte. Ljeto je.

Kršul

GLASNIKOV TJEDAN

„Radno je u Mađarskom parlamentu. Usvajaju se zakoni, vode rasprave i redovito zasjedaju parlamentarni odbori.“

Radno je u Mađarskom parlamentu. Usvajaju se zakoni, vode rasprave i redovito zasjedaju parlamentarni odbori, među njima i Odbor za narodnosti u Mađarskoj, koji je od utemeljenja 9. svibnja do sredine srpnja održao jedanaest sjednica.

Mađarski parlament 23. lipnja prihvatio je izmjene Zakona o medijskim uslugama i masovnim komunikacijama. Na prijedlog Odbora za narodnosti u tekst zakona unesene su dopune kojima se izričito navode „narodnosti u Mađarskoj“, čime je dodatno naglašena njihova uloga u sustavu javnih medija. Među zadaćama javnih medijskih servisa posebno je istaknuto njegovanje i očuvanje jezika i kulture narodnosti, a uz nacionalni i europski identitet u zakon je uvršten i narodnosni identitet. Time je još jednom potvrđena važnost narodnosnih zajednica, njihovih jezika i kulturne baštine u javnom medijskom prostoru.

Ministarska povjerenica za preustroj javnih medija istaknula je kako je riječ o brzom i nužnoj institucijskoj mjeri te najavila da će tijekom jeseni uslijediti šire stručne i društvene konzultacije o cjelovitoj reformi medijskog zakonodavstva, među ostalim i s parlamentarnim Odborom za narodnosti. O tome je na svojoj Facebook stranici izvijestio hrvatski glasnogovornik u Mađarskom parlamentu Ivan Guban.

Da se pitanje bunjevačke narodnosne pripadnosti u Mađarskoj i dalje nalazi u središtu pozornosti, pokazuje i Gubanova objava od 17. lipnja. Na poziv dr. Laure Gyeney, zamjenice povjerenika za temeljna prava zadužene za zaštitu prava narodnosti, sudjelovao je u razgovoru o nastojanjima da se Bunjevci u Mađarskoj priznaju kao zasebna narodnost.

Tom je prigodom predao Deklaraciju Hrvatske državne samouprave o nacionalnoj pripadnosti Bunjevaca u Mađarskoj prema kojoj Bunjevci čine neodvojiv dio hrvatske

narodnosti. U objavi je naglasio da je to stajalište utemeljeno na povijesnim, jezičnim i kulturnim činjenicama potvrđenima brojnim znanstvenim istraživanjima.

„Kao Hrvat Bunjevac i osobno dijelim to uvjerenje. Smatram da je važno o ovim pitanjima govoriti smireno i odgovorno. Identitet nije pitanje dnevne politike, nego dio naše povijesti, obiteljske predaje i kulturne baštine“, napisao je Guban.

Na isto je pitanje hrvatski glasnogovornik upozorio i tijekom tematske sjednice saborskog Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske održane 28. svibnja u Hrvatskom saboru.

Tijekom opće rasprave o sedamnaestoj izmjeni Temeljnog zakona, održane 7. srpnja 2026. u Mađarskom parlamentu, Gregor Gallai, njemački glasnogovornik, izjavio je da će Odbor za narodnosti podnijeti amandman na prijedlog izmjene Ustava.

Predloženim amandmanom traži se jačanje ovlasti zamjenika pučkog pravobranitelja. Prema prijedlogu Ustavni sud trebao bi i na inicijativu zamjenika pravobranitelja moći ispitivati usklađenost zakona s Temeljnim zakonom. Također se predlaže da zamjenici samostalno obavljaju poslove zaštite temeljnih prava te da, poput pučkog pravobranitelja, jedanput godišnje o svojem radu podnose izvješće Mađarskom parlamentu.

Cilj je da Temeljni zakon jamči mogućnost samostalnog djelovanja zamjenika pučkog pravobranitelja u području njihove nadležnosti, uključujući poduzimanje hitnih mjera te, prema potrebi, i samostalno pokretanje postupaka pred Ustavnim sudom. Odbor smatra da bi se na taj način dodatno ojačala zaštita prava narodnosti i unaprijedio sustav zaštite temeljnih prava u Mađarskoj. Predloženi amandman nije podržao parlamentarni Odbor za zakonodavstvo.

Branka Pavić Blažetin

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

35 GODINA HRVATSKOG GLASNIKA

HRVATSKI GLASNIK

Petnaesta obljetnica židanskoga zbora Peruška Marija

Jačkarni festival za rođendan

Jubilarna „Peruška Marija“

Na hvalodavanje u crkvu su najprije pozvali kotrigri mišanoga pjevačkoga zbora Peruška Marija u Hrvatski Židan sve goste 4. oktobra, subotu, otpodne u 15 uri, a potom pak na kulturni program u mjesni dom kulture. Kad smo bolje pogledali njevu pozivnicu, mogli smo konstatirati da rođendanska fešta bit će još jedna maratonska priredba, odnosno pravi pjevački festival s onimi tovaruši s kim su svakako povezani Židanci. Štefan Krizmanić, kot načelnik Hrvatskoga Židana, a i kot jubilar, jačkar zbora, je pozdravio mnoštvo ljudi, med njimi predsjednika Hrvatske državne samouprave Miša Heppa kot i Mariju Pilšić, predsjednicu Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj. Kako je Mišo Hepp rekao, toga dana je bio nazoči na Undi na županijskom Hrvatskom

danu, u Prisiki na trgadbenoj povorki, otud mu je put peljao u Hrvatski Židan, a lako bi mogao i u Petrovo Selo, a sve to zlamenuje da ova regija jako aktivno doživi i ovu jesen. Slavljenikom je uz to čestitao ter prikdao veliku košaru kitic, pozivajući je nadalje na marljivo djelovanje. Iako je zbor Peruška Marija utemeljen 1993. ljeta, jačkarna tradicija i prlje je živila u ovom naselju, no ovput svismo su si za cilj zeli člani da će očuvati tradicije, jezik i da se skupavežu. Na reper-toaru im stoju prvenstveno narodne, crkvene i druge svitske jačke. Mnogo puti su nastupali u Austriji, Hrvatskoj i u svi naši gradišćanski seli, pod peljanjem Eve Štefanić-Szerdahelyi, ka je s odlaskom od mjesne škole zbogom-dala i zboru. Trenutačno je zborovodja sam-botelskim „Djurdjicam“. Tešku zadaću diri-

gentice je lani prikzela Žuža Horvat ka je i mjesna kantiorica. Prijateljske veze imaju s pjevačkim zborom u Pićanu i sa zborom „Attila József“ u Györszentivánu. Zbor trenutačno broji dvadeset članov i još svenek čeka sve one ki bi imali volju jačiti, i ki bi htili svoje vrime sadržajno potrošiti u raspoloženom društvu. U programu su redom nastupali korusi, prvenstveno iz okolice, tako petroviske Ljubičice, Danica iz Bike, hrvatski jačkari i jačkarice iz Čeprega. Tamburaši iz Unde su ovput donesli u Hrvatski Židan i svoje prijatelje iz slavonskoga Cerića, tako je prilikom svetačnoga programa jednako rado primljen i pjevački zbor Credo. Nimški zbor iz Kőszegfalve takaj je došao čestitati, kot i „Djurdjice“ iz Sambotela. Kiseška „Zora“ je ovput predstavila i svoju novu pratež mnogo-brojnju publiku. „Židanski bečari“, ki kletu slavu 20. obljetnicu postojanja, naravno, su vijencem pjesam čestitali svojim kolegiam i kolegicam u jački. Hrvatsko kulturno društvo Čakavei za plesom iz Baranje je gratuliralo uz tortu i kiticu kot i sambotelski jačkari korusa Sv. Cecilije. Na kraju, blizu troumnoga festi-vala su konačno dospili na pozornicu i toga dana pažnjom okruženi jačkari. Štefan Krizmanić, kot moderator programa, je zahvalio malim darom svim onim ki su ljeta dugo pot-pomagali djelovanje ovoga društva, uz ostalo starim članom zbora, ter bivšoj peljačici Evi Štefanić-Szerdahelyi, Štefanu Dumoviću, a i Miši Heppu. Pri kraju vijenca gradišćanskih jačak burnim aplauzom je praćena židanska himna, napisana od Joška Weidingera. A refren nije moguće izostaviti jer u tom duhu se je odvijalo otpodnevno slavlje svim nam na najveće zadovoljstvo: „Oj, Židan, ti naše selo malo, dom si nam jur već stoljeća dao, nam si život, nam si san, naše selo, naš Židan. Bog te čuva svaki dan, naše selo, naš Židan!“

-Tiho-

„Čakavei“ su tortom čestitali jačkarom

BARANJSKI BEČARAC

Okupljanje podunavskih Hrvata iz Hrvatske, Srbije i Mađarske

Ovogodišnji Baranjski bečarac bio je 31., a održan je od 4. do 6. lipnja 2026. godine u Topolju kraj crkve sv. Petra i Pavla. Još jednom pokazalo se kako je riječ o mjestu susreta tradicije, vrhunske folklorne atmosfere te okupljanja Hrvata iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine i Mađarske, ali i šire. Baranjski bečarac jedna je od najpoznatijih i najposebnijih manifestacija koja s ponosom čuva kulturnu baštinu baranjskih Hrvata.

U prekrasnom ambijentu drvoreda ispred crkve sv. Petra i Pavla program ispunjen plesom i pjesmom, svatovskim zapregama, vinom te jedinstvenim Festivalom tista privukao je mnoštvo posjetitelja.

Prvi dan bio je u znaku žestoke šokačke dobrodošlice – Šokačkog rakijskog petoboja, natjecanja u kvaliteti domaćih rakija osmišljenog kako bi se promicala tradicija proizvodnje rakije koju njeguju Šokci Bosne, Bačke, Srijema te Slavonije i Baranje. Nije izostao ni gajdaški koncert pod svijećama. Među gajdašima bili su vrsni gajdaš Andor Végh, tamburaši Antuš Vizin i Zsombor Horváth iz Mađarske te berdaš Franjo Dervar Kume.

Drugi dan Bečarca bio je u znaku sajma domaćih proizvoda i Međunarodnog gajdaškog festivala koji je okupio brojne gajdaše iz nekoliko europskih zemalja. Program „Vino i tambure“, koji je održan već treći put, predstavio je vinare iz hrvatske i mađarske Baranje, među njima i Vinariju Kovács – Harmat iz Vršende. Za glazbeni ugođaj pobrinuli su se bunjevački majstori tamburice – Tamburaški ansambl „Ruže“ iz Subotice te veseli Slavonci – Tamburaški sastav „Šokci“ iz Osijeka.

Na štandu Đure Tarađije

Treći dan bio je u znaku jedinstvenog Festivala tista na kojem se okupilo više od 120 majstora tradicijske tjestenine koji ponudili lokšice, trgance, rezance, zavezance, čikove, valjuške, taške, taranu i brojne druge vrste šokačke i bunjevačke tradicionalne tjestenine. Pripremala su se raznovrsna jela od mesa i ribe, jela na žlicu te slana i slatka jela od tijesta. Nije nedostajalo ničega. Na plakatu su svoje sudjelovanje najavili i Državna udruga šokačkih Hrvata iz Santova te

Santovčani na bečarcu s predsjednikom HDS-a Silvestrom Balićem i glasnogovornikom Ivanom Guganom

Zaklada „Zornica“ iz Kukinja. Santovčani su spremali pile natrgano te gibanicu s grožđicama, makom i orahom dok je Đuro Tarađija kuhao goveđe fileke.

I ove su se godine jela mogla kušati isključivo uz jedinstveni festivalski glineni tanjur. Dvadeset i dvije ekipe pripremile su 21 jelo od mesa, ribe i povrća na žlicu te 34 vrste slanah i slatkih jela od tijesta. Smotra folkloru okupila je folklorne skupine iz Hrvatske, Srbije i Mađarske odnosno iz trokuta Osijek – Pečuh – Subotica. Među folklornim skupinama bila je i Plesna skupina „Srebrna krila“ iz Bremena, koja je predstavila plesnu baštinu podravskih Šokaca iz Mađarske (Udruga Ezüst Szárnyak).

U subotu je održana i smotra svatovskih zaprega, neizostavni sajam domaćih proizvoda te Godišnji skup podunavskih Hrvata uz glazbenu kulisu primjerenu toj prigodi koju su svojim koncertom dali solist Marko Križanović iz Subotice i Tamburaški sastav „Misija“ iz Pečuha. Program je završen velikom šokačkom zabavom na kojoj je nastupio TS „Dyaco“ iz Đakova.

Skup podunavskih Hrvata prvi je put održan 2023. godine u Gajiću u okviru programa Baranjskog bečarca, a u sklopu Dana Osječko-baranjske županije u Baranji. Tad je potpisano i Pismo namjere o uspostavljanju suradnje između Osječko-baranjske županije i Hrvatske državne samouprave u Mađar-

skoj. Tom je prigodom župan Osječko-baranjske županije Ivan Anušić rekao kako su time formalizirali te nastavili jačati dotadašnju suradnju, koju je ocijenio iznimno dobrom. Istaknuo je kako županija održava komunikaciju s hrvatskim zajednicama u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Njemačkoj, Sjedinjenim Američkim Državama, Mađarskoj i drugim zemljama. Naglasio je kako vjeruje da će potpisivanje Pisma namjere rezultirati novim zajedničkim projektima usmjerenima na očuvanje kulture i tradicije hrvatskog naroda u Mađarskoj.

Na ovogodišnjem susretu sudjelovali su predsjednik HDS-a Silvestar Balić i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Ivan Guban. Godišnjem skupu podunavskih Hrvata i samoj manifestaciji pridružila se i županica Nataša Tramišak, koja je naglasila kako je Baranjski bečarac važan čuvar identiteta, običaja i kulturne baštine Baranje te mjesto susreta ljudi koji svojim radom i predanošću čuvaju tradiciju za buduće naraštaje.

„Ovdje su prožete i druge aktivnosti i programi koji se savršeno nadopunjavaju, poput Festivala tista koji je i najbrže rastuća gastronomska manifestacija, ali i godišnjeg skupa podunavskih Hrvata. Zahvaljujem organizatorima na predanom radu, trudu i entuzijazmu kojim već više od tri desetljeća njeguju i razvijaju ovu manifestaciju, ali i svim sudionicima, volonterima i posjetiteljima koji svojim dolaskom potvrđuju njezinu vrijednost i značaj. Upravo zahvaljujući takvu zajedništvu Baranjski bečarac ostaje jedan od najvažnijih promotora baranjske tradicije, kulture i gostoprimstva“, rekla je županica.

Načelnica Općine Draž Valentina Avdičević istaknula je kako dugogodišnja tradicija Baranjskog bečarca snažno doprinosi očuvanju identiteta baranjskog kraja, ali i njegovu prenošenju na buduće generacije. Trećem danu bečarca nazočili su i zastupnik u Hrvatskom saboru Stipan Šašlin te diplomatski predstavnici Republike Hrvatske u Mađarskoj: veleposlanik Mladen Andrić i generalni konzul Drago Horvat.

Branka Pavić Blažetin

Foto: Sudionici i organizatori

Završna svečanost i podjela svjedodžbi u Santovu

Školskom svečanošću 29. srpnja u Hrvatskoj osnovnoj školi u Santovu završena je školska godina 2025./2026. Zbog velike vrućine zajednička školska svečanost u mjesnom Domu kulture održana je skraćeno te je nastavljena po razredima.

Ravnateljica Marija Žužić Kovač ukratko je izvijestila nazočne učenike i roditelje o najvažnijim događanjima u protekloj školskoj godini, a zatim i o postignutim uspjesima učenika, rezultatima u učenju i na raznim natjecanjima. Pritom je zahvalila svim učenicima, roditeljima i nastavnicima na cjelogodišnjem zalaganju. Među ostalim navela je imena 16 učenika koji su godinu završili s odličnim uspjehom: Gábor György Gúnya, Lili Jeszenszky, Elinor László, Filip Seres (1. razred), Szilvia Kiss i Armin Bojić (2. r.), Milan András Viszmeg, Lili Csicsor, Réka Turcsányi (3. r.), Bálint Schumacher, Áron Csicsor, Zselyke Faragó, Ádám Hirtenberg (4. r.), Milán Nyerlucz (5. r.), Sára Schumacher (7. r.) i Karmen Korina Korsós (8. r.). Osim njih istaknula je i one koji su ostvarili vrlo dobar rezultat.

Već po tradiciji proglašeni su učenici i sportaši godine. Učenicima godine proglašeni su učenik 5. razreda Áron Csicsor i učenica 8. razreda Kármén Korina Korsós, a sportašima godine učenici 8. razreda Renata Guti i Máté Frányó. Nadalje je istaknula učenike s najviše predmetnih pohvala te imena onih koji su se istaknuli na raznim hrvatskim i predmetnim državnim i županijskim natjecanjima te aktivnošću na kulturnom polju.

„Budući da će red nastavne godine biti objavljen tek u kolovozu, roditelji će preko školske mrežne

Posljednji dan škole

Ljeto je pred učenicima

Djeca i roditelji

stranice i Facebooka te roditeljske grupe na Facebooku pravodobno biti obaviješteni o početku nove školske godine, 2026./2027.”, kazala je na kraju ravnateljica poželjevši svima dobar ljetni odmor i lijepe doživljaje.

Nakon toga završna svečanost nastavljena je po razredima, gdje su razrednici podijelili svjedodžbe o postignutom uspjehu i nagradili najbolje učenike za postignut uspjeh i rezultate.

S. B.

„HRVATSKA – Čujem da je prekrasna“

Spektakularno predstavljanje hrvatskog turizma na globalnom tržištu

Hrvatska turistička zajednica pokrenula je veliku međunarodnu kampanju „HRVATSKA – Čujem da je prekrasna“ („CROATIA – I hear it's beautiful“). Novi promotivni film s jednim od najpoznatijih i najcjenjenijih svjetskih glumaca Johnom Malkovichem jedno je od najspektakularnijih predstavljanja hrvatskog turizma na globalnom tržištu dosad. Šestominutni film predstavlja raznolike prirodne i kulturne vrijednosti zemlje te je sniman na mnogim kulturnim lokacijama u Hrvatskoj.

U filmu glavnu ulogu ima John Malkovich, koji je dvaput nominiran za Oscara za glavnu ulogu te je kao redatelj nagrađen Emmyjem. Proslavio se filmovima „Opasne veze“, „Na liniji vatre“ i „Malkovich! Malkovich! Malkovich!“.

Malkovich je hrvatskog podrijetla i više je puta posjetio zemlju, i privatno i zbog svojih izvedbi. Postao je hrvatski državljanin početkom 2026. godine, a na premijeri filma formalno mu je uručena hrvatska putovnica.

Kreativni je direktor projekta Pete Radovich, dobitnik 45 nagrada Emmy te televizij-

ski i sportski producent hrvatskog podrijetla koji s Malkovichem surađuje dugi niz godina. Ovo im je četvrta suradnja, a njihovi prethodni projekti osvojili su ukupno pet Emmyja, pet Cannes lavova i osam nagrada Clio.

Film je predstavljen na događanju „HRVATSKA U IGRI – Turizam. Sport. Kultura. Okusi“ („CROATIA IN THE GAME – Tourism. Sport. Culture. Flavors“), koji su zajednički organizirali Ministarstvo turizma i sporta RH, Hrvatska turistička zajednica i Hrvatski nogometni savez u hotelu AKA u Aleksandriji (Virginia, SAD), mjestu održavanja trening-kampa hrvatske reprezentacije na Svjetskom prvenstvu u nogometu 2026. Događanju su nazočili izbornik Zlatko Dalić i reprezentativci te John Malkovich i Pete Radovich.

Kršul

OPROŠTAJNA SVEČANOST U HOŠIG-U

Budimpeštanski Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đачki dom 19. lipnja 2026. bio je mjesto svečanog oproštajnog učenika osmog razreda.

Balázs Bazan, Dániel Berecz-Tippel, Dorottya Dér, Jovan Hajduko-
vić, Elizabet Anna Halász, Andrej Lajtman, Branko Majoroš, Viktor Majoroš, Viktória Anna Pap, Bendegúz Imre Poczó, Ružica Rác Szabó, Bertalan Révész, Adrián Tamás Simon i Mia Manna Vám u pratnji razrednice Anite Bándy oprostili su se od osnovne škole u svečanoj atmosferi i na tradicionalan način. Uz rodbinu, prijatelje i nastavnike vezali su vrpce te plesali, izveli recitacije, glazbu i oproštajne govore.

Ravnateljica škole Ana Gojtan u svojem je govoru poručila osmašima kako je ovo veseli „rastanak“ jer većina učenika nastavlja svoje školovanje u HOŠIG-u. Dodala je: „Pred vama je jedno novo razdoblje. Gimnazijske godine donose drukčije mogućnosti i nove izazove. To su godine koje će vas pripremati za nastavak školovanja, odabir budućeg zanimanja i odgovornost te život odraslih.“

Kako to obično biva, na obama jezicima, hrvatskom i mađarskom, pročitani su oproštajni govori 7. i 8. razreda. U njima se isticalo prijateljstvo, uspomene, hrabrost, budućnost, zahvalnost.

Osmaši, kojima je inače u nižim razredima razrednica bila Katica Šokac, uz smijeh i nostalgiju promatrali su s prisutnima video-projeksiju koja je sadržavala fotografije i videozapise oproštajnog razreda kroz godine – njihove izlete, nastupe, natjecanja, uspjehe i druženja.

HOŠIG-ovi osmaši

Nakon što su osmaši tradicionalno vezali generacijsku vrpce na školsku zastavu, uslijedio je valcer. Ove godine mladi osmaši bili su posebno elegantni: momci u odijelima, a djevojke u sličnim bordo večernjim haljinama. Prisutni su u jednom dahu gledali skladnu plesnu koreografiju Andree Balint koju su osmaši izveli sigurnim koracima.

Kršul

U znaku tradicije, narodnih običaja, plesa, pjesme i glazbe

ŠOKAČKA BAŠTINA U MOHAČU

U organizaciji Čitaonice mohačkih Šokaca kao domaćina i voditelja zajedničkog projekta te uz sudjelovanje projektnih partnera iz Hrvatske i Mađarske – HKUD-a „Valpovo 1905.“, HKUD-a „Osijek 1862.“ i KUD-a „Tanac“ iz Pečuha – 6. lipnja u Mohaču je priređen sadržajan program pod nazivom „Šokačka baština“. Manifestaciju je sufinancirala Europska unija preko Interregova VI-A Programa Mađarska – Hrvatska (u okviru projekta CHP TWO HUHR/2401/5.2/095) radi očuvanja, promicanja i popularizacije šokačke kulturne baštine.

Na Deákovu trgu u Mohaču uz postavljene štandove u ranim poslijepodnevним satima otvoren je sajam narodnih rukotvorina uz kviz o bušama, lončarenje, izradu larfi i kušanje šokačkog graha.

Na otvorenoj pozornici u 16 sati upriličeno je svečano otvorenje uz pozdravne riječi mohačkog gradonačelnika Gabora Pávkovicsa i predsjednika Šokačke čitaonice Stipe Bubrega.

U ime grada Mohača nazočne goste i prijatelje srdačno je pozdravio gradonačelnik Gábor Pávkovics na hrvatskom jeziku te nastavio na mađarskom jeziku. Kako je uz ostalo naglasio, ovo je poseban događaj za šokačke Hrvate u Mohaču, ali ne samo za njih – ovo je prekogranična suradnja, što je i bit Interregova programa kojim se

Članice HKUD-a „Osijek 1862.“

povezuju pogranični narodi i narodnosti uz zajedničke programe te uz financiranje Europske unije. Time se doprinosi jačanju suradnje Hrvata s obiju strana granice. Naglasio je kako Mohač sudjeluje u ostvarivanju više Interregovih programa, s Varaždinom i Belišćem, što uključuje i više kulturnih, turističkih i gospodarskih projekata suradnje. Kako je uz ostalo kazao, posebno raduje to da projekt nije inicirao grad, nego Šokačka čitaonica, a Mohač je grad s vrlo vitalnim narodnosnim zajednicama. Zahvalio je i svim partnerima projekta „Šokačka baština“ što su se odazvali pozivu i priključili zajedničkom programu, posebno pak na zalaganju udruge Šokačka čitaonica i njezinu vodstvu. Predsjednik Šokačke čitaonice Stipo Bubreg zahvalio je partnerima s kojima je, kako je kazao, već 2021. godine uspostavljena suradnja koja se pokazala uspješnom, a posljednjih godina

Orkestar „Glasovi“ pratio je mohačke Šokce i svirao plesačnicu

KUD „Tanac“ iz Pečuha

i ojačana. „Cilj je ovog projekta zajednički predstaviti, sačuvati i prenijeti bogatu kulturnu baštinu koja povezuje naše zajednice. Naše tradicije, narodni plesovi, glazba i običaji nisu samo vrijedni dijelovi naše prošlosti nego nose i važnu poruku budućim naraštajima o pripadnosti i očuvanju našeg identiteta. Vjerujemo da će ova inicijativa i današnji susret dodatno produbiti naše odnose, obogatiti nas novim doživljajima i iskustvima te doprinijeti da naša šokačka kulturna baština postane još poznatija i prepoznatljivija.“

Dječja i omladinska plesna skupina Šokačke čitaonice

Uslijedio je šarolik kulturno-umjetnički program u kojem su nastupili projektni partneri: HKUD „Osijek 1862.“, HKUD „Valpovo 1905.“ iz Hrvatske, KUD „Tanac“ iz Pečuha te plesne skupine Čitaonice mohačkih Šokaca. Sudionici su se predstavili koreografijama svojega kraja i užeg zavičaja plesovima, pjesmama, običajima i melodijama. Svi su oduševili svojim izvedbama, narodnim nošnjama, pjesmom i plesom, pa i običajima, a publika ih je nagrađivala pljeskom.

Dan je u večernjim satima završio plesačnicom uz mohački Orkestar „Glasovi“. Plesačnica je privukla velik broj posjetitelja i ljubitelja narodnih plesova, pjesme i glazbe.

Susret Šokačke baštine u Mohaču uveličali su i parlamentarni glasnogovornik Hrvata u Mađarskoj Ivan Guban te predsjednik Hrvatske državne samouprave Silvestar Balić.

Kako doznajemo prema objavi na plakatu mohačkog programa, suradnja se nastavlja, a sljedeći susreti održat će se 6. rujna u Valpovu, 19. prosinca u Osijeku te 24. travnja 2027. godine u Pečuha. S. B.

Knjiga Tomislava Žigmanova „Intime rasapa – elegijske crtice o Čikeriji” predstavljena u Baji

„Svi mi imamo svoju Čikeriju”

U organizaciji Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Gradske knjižnice „Endre Ady” i Kulturnog centra bačkih Hrvata 12. svibnja u bajskoj knjižnici predstavljena je posljednja, osamnaesta knjiga Tomislava Žigmanova „Intime rasapa – elegijske crtice o Čikeriji”. Uz moderatora dr. sc. Stjepana Blažetina i autora Tomislava Žigmanova knjigu su predstavili i književnici Nevena Mlinko i Darko Baštovanović. Nakon promocije autor je svojim domaćinima i svim nazočnima darovao po primjerak knjige uz posvetu jer, kako je zaključno kazao, „svi mi imamo svoju Čikeriju”.

Nazočne je u knjižnici srdačno pozdravio, a goste ukratko predstavio ravnatelj Kulturnog centra bačkih Hrvata Mladen Filaković.

U ulozi moderatora dr. sc. Stjepan Blažetin uvodno je pozdravio okupljene u „domu knjige” i predstavio goste koji su, kako je uz ostalo kazao, svi književnici – prije svega autora Tomislava Žigmanova te Nevenu Mlinko i Darka Baštovanovića. Oni su govorili o autoru, piscu, prozaistu, pjesniku, filozofu, a posebno o njegovoj posljednjoj knjizi: „Intime rasapa – elegijske crtice o Čikeriji”.

„Meni je pripala najteža zadaća odmah na početku – predstaviti Tomislava Žigmanova nezahvalno je i teško”, kazao je uvodno Darko Baštovanović, „ne zato što je on težak čovjek, nego zato što je riječ o zaista izgrađenom intelektualcu čije se djelo ne da iščitavati niti se dojam o njegovu djelu može steći samo na temelju jedne knjige.” Među ostalim je kazao da je Žigmanov napisao 17 knjiga, a prvu je tiskao 1998. godine. Filozof je po vokaciji, naglasio je Baštovanović, a riječ je o književniku kod kojega je ključno promišljanje o svemu što su elementarne sastavnice ljudskog života, samo ih prelama u različite književne forme. „Upravo se u njegovu pjesništvu najviše zrcali to promišljanje o vremenu, prostoru i o čovjeku unutar toga vremena i prostora u kojem se vrijeme mjeri našom prolaznošću. Žigmanov je u književnom smislu snažno vezan uz prostor, kod njega prostor dominira, postaje jedino utočište njegove vlastitosti u onome što je prolazno, u onome što je nekad bilo. Promišlja i o onom što će biti. Žigmanov piše na hrvatskom jeziku i referira se upravo na one teme koje su ključne ne samo za hrvatski narod, nego upravo za jednu granu Hrvata – najistočniju granu, granu koja se nalazi na rubu. Žigmanov na taj način ne pokazuje samo da je hrvatski književnik nego da je to u kontinuitetu. Njegov prostor, hrvatski jezik i odabir bunjevačkog dijalekta te njegovo maestralno vođenje, mogućnost

da hrvatski standard pomiješa s bunjevačkim dijalektom, a da to ne zvuči groteskno, za to treba biti izgrađen književnik”, kazao je Baštovanović o književniku i pjesniku Tomislavu Žigmanovu.

Dr. sc. Stjepan Blažetin istaknuo je kako je u knjizi 55 pjesama podijeljenih u četiri ciklusa, a prva pjesma, uvodna, nije dio nijednog. Bilo bi zanimljivo, kazao je Blažetin, pogledati rječnik jer pjesnik u knjizi upotrebljava vrlo malo riječi. „Najduža pjesma ima 18 stihova, jedna jedina, i još tri ili četiri koje imaju 17 stihova. Ostale su sve kraće. Najduži stih ima maksimalno tri riječi, a od te tri jedna je najčešće prijedlog ili pomoćni glagol i slično. Po tome se može steći slika o tome što se u knjizi nalazi. Osim toga, ova zbirka vrlo dobro veže se uz sve ono što je Žigmanov prije pisao”, naglasio je Blažetin.

Kako je uz ostalo kazala književnica i književna kritičarka Nevena Mlinko, čitajući pjesme, upitala se čije su to intime. Očekivali bismo da će to biti pjesnikove intime, intime onoga tko piše u knjigu. Međutim, ni na jednom mjestu nije iskazano niti imenovano pjesničko ja. Nema u ovim stihovima pjesnika, nema lirskog subjekta. On postoji, ali nije iskazan. To nam već daje znak za interpretaciju da je to važno – zašto tu nema pjesnika? S druge strane ne samo da nema pjesnika ili lirskog subjekta, u ovim stihovima nema ljudi. Oni su ispražnjeni od svijeta, od ljudi. Čitamo da su stazice negažene, ceste nevožene, da su šorovi prazni, nigdje nikoga. Čije su onda to intime? U uvodnoj pjesmi autor piše: „Čikerija jeca, osamljena sva, ostavljena, prikrita piskom i pravom zaborava.”

Autor Tomislav Žigmanov s predstavljajima

Evo, možda odgovora na pitanje čije su to intime – to su intime Čikerije, jednoga prostora. „Mogli bismo popularno kazati da je glavni lik, glavni junak ove knjige, Čikerija. Konkretni prostor postaje tekstualni motiv ove zbirke pjesama o Čikeriji. Druga riječ u naslovu je *rasulo*, *rasap*, pa se pitamo što se to rasulo, što se to izgubilo... Koji su to čikerij-

TRENUTAK ZA PJESMU

UVODNA PJESMA

*Čikerija jeca,
osamljena sva,
ostavljena,
prikrita
piskom
i pravom zaborava,
u rasapima o svojim
žalostima
u intimama
Čikerija jeca.*

Tomislav Žigmanov

Iz knjige „Intime rasapa –
elegijske crtice o Čikeriji”

ski rasapi?", upitala se Nevena Mlinko dodavši kako možemo postaviti brojna pitanja kao što to uostalom čini i poezija, ali za razliku od svih drugih umjetnosti i znanosti, poezija ne daje izravne odgovore. „Njezin smisao ne počiva u cilju, u razrješenju, nego u putovanju, u traganju. Stoga ću se vratiti riječi intime u naslovu jer je intima onaj najosobniji osjećaj, ono što nam je najvažnije“, kazala je Nevena Mlinko.

Ponovila je kako je konceptijski jako dobro smišljena, zaokružena te dodala kako pjesnik u podnaslovu daje žanrovsko određenje da su ove pjesme elegijske crtice. „Crtice možda zbog toga što su pjesme jako kratke, ali podsjetit ću vas da Čikerija jeca, Čikerija grca..., a elegija i elegijske pjesme jesu pjesme boli, pjesme tuge, nostalgije, nekog nedostajanja, i prolaznosti“, kazala je Nevena Mlinko i dodala: „Svaka pjesma počinje i završava lajtmotivski, odnosno refrenski na Čikeriji, ponad Čikerije, po Čikeriji. Time se ritmizira tekst i ističe ključna riječ, opet konkretan lokalitet, konkretan prostor. „Ja sam imala dojam, čitajući pjesme, da stupamo u neko postapokaliptično vrijeme, na scenu nakon završetka svijeta, ljudi jednostavno više nema, nema optužbi, nema traženja razloga, nema nabiranja krivaca zašto se to desilo, ostali su tragovi, tragovi ranijih bivših života i intima, ostala je sljubljenost s prirodom, prostor...“

Knjižica sadržava pedesetak kratkih intimističkih pjesama, kako sam autor određuje podnaslovom, elegijskih crtica o Čikeriji koje su svrstane u četiri ciklusa: *Intime prašina dana*, *Intime prašina godišnjih doba*, *Intime prašina krajolika* i *Intime prašina tragova života*. Uz sadržava i autorov kratak pogovor pod naslovom *O intimama rasapa života i svijeta*.

„Moja je namjera bila iritantno pristupiti. Svaka pjesma počinje i završava na Čikeriji. Kao kad ste u molitvi, zazivate, počinjete i završite. I oni koji nisu čuli za Čikeriju, a takvih ima jako puno, njih zaintrigirati, a onda da vide da je ta Čikerija s obzirom na te osnovne elemente zapravo svako ishodište koje je u rasulu. Jer to je suočenje s onim što je tvoje, odakle si, gdje si bio, u čemu si odrastao, koje je u nekoj vrsti nestajanje. Nikoga ne okrivljujem, nikoga ne prozivam, a dinamika svijeta, centralizacija velikih gradova, odlazak u velike gradove, nespremnost da budete sami, da budete radnik, da se bavite poljoprivredom ili zaboravite u prostoru veze, interakcije s ljudima, sa slabijom infrastrukturom, komunalnom, zdravstvenom... Sve su to izazovi koje imaju i druga manja mjesta. Pitanje koje ja postavljam jest kako se spram toga postaviti, kako to ne prihva-

titi, kako to registrirati i pružiti neku vrstu otpora. Jer svatko ima neku svoju Čikeriju“, kazao je zaključno autor zbirke pjesama Tomislav Žigmanov. Ujedno je zahvalio svojim domaćinima s ove strane granice – gđi Kristi Kulunčić i njezinoj prijateljici, koje su ih ugostile u Čikeriji prije dolaska u Baj u te nazočile i promociji u bajskoj knjižnici.

Nakladnik je izdanja Kuća na mrginju Čikerija br. 599 uz podršku Hrvatske čitaonice iz Subotice. Likovno oblikovanje djelo je

glasovitoga Darka Vukovića, stručna je lektorica Katarina Čeliković, a korektor Mirko Kopunović. Knjižica na 73 stranice sadržava i kratak pogovor te kratak životopis autora i sadržaj. Tiskana je u 500 primjeraka u tiskari Simbol iz Petrovaradina.

Nakon promocije svojim domaćinima i svim nazočnima autor zbirke Tomislav Žigmanov darovao je po primjerak knjižice uz posvetu, a knjižnici i domaćinima još nekoliko svojih knjiga.

S. B.

Sredinom je ovoljetne kanikule u tisku okončao nov knjižuljak pjesama pisca starije generacije ovdašnjih hrvatskih književnika Tomislava Žigmanova (Tavankut, 1967.). Znakovito intrigantna naslova *Intime rasapa*, što ga značenjski i kontekstualno precizira podnaslovni dio – *Elegijske crtice o Čikeriji*, on sadržava 50-ak intimistički intoniranih pjesama o rasapu, istina tek dijela, svjetova i života na Čikeriji, postojbinskoga i ishodišnog prostora, prema stajalištu autora, pomalo iskonske naravi.

Pomno razdijeljene u četiri, obimom nejednake, tematski omeđene rasapne cjeline – mijene u danima, gibanja po godišnjim dobima, dinamika rasapa krajolika i odrizi u ne samo vremenskim dionicama života, a sve navedeno na i po Čikeriji! – pjesme dodatno a suvislo u jedinstvu okuplja njihova primarno *elegijska* narav.

Gotova neuhvatljiva stalnost nestajanja u „logici“ postojanja i djelovanja *rasapa*, kako rekosmo, svjetova i života – kraju se uvijek hodi stameno, no polako, dugo i gotovo neprijetno! – sa sobom nosi i u sebi množi bezmjerne prostore za intime i moguće prateće lirične kronike toga i takvoga rasapa, ovdje „obojenih“ čikerijanskih sadržajnih sastavnica – i prirodnih i etnografskih i biografskih a u Bunjevaca. I Žigmanov se onda osmijelio isto, bitno, rekosmo već, intimistički, (is)kuša(va)ti i perom onda (za)bilježiti!

„Ovo su elegije s *piska* – duboko promišljene ne samo vlastitosti, već i sudbine naroda kojemu pripada“, zapisat će stožernu značajku knjižuljka Žigmanovljev subrat po tinti Mirko Čurić. Pratit će ta i takva usadržjenja „u rasapu, ali uvijek s nadom! I ova zbirka je upravo to – zbirka rasapa i nade! Trak sunca u gustoj magli nad Čikerijom, koji se polako probija i grije duše“.

Knjižuljak je nakladnički pothvat iza kojega stoji tajnovita *Kuća na mrginju* s Čikerije, dok je podršku izdavanju pružila poznata Hrvatska čitaonica iz Subotice. Likovno oblikovanje, s prepoznatljivim rukopisima rasapa, djelo je glasovitoga Darka Vukovića, stručna je lektorica Katarina Čeliković, a korekturu je precizno i točno sačinio Mirko Kopunović. Osim kratkog pogovora, postoji i kratki životopis autora te sadržaj. Tisak 500 primjeraka je povjeren tiskari *Simbol* iz Petrovaradina. Knjižuljak će se po cijeni od 1.000,00 dinara moći nabaviti kod autora i u Zavodu za kulturu vojvođanskih Hrvata (Laze Mamužića 22, Subotica).

Bogatstvo...

FOTO: DUSNOKI SZENT FÜLÖP ÉS SZENT JAKAB
APOSTOLOK PLÉBÁNIA (FACEBOOK)

U Dušnoku 2026.

DIJAMANTNA MISA JIVE ŠMATOVIĆA U BIZONJI

U Bizonji je 31. svibnja 2026. godine kanonik Ive (Jive) Šmatović (János Schmatovics) proslavio svoju dijamantnu misu.

Brojni vjernici iz Austrije, Slovačke i Mađarske okupili su se kako bi sa slavljenikom proslavili dijamantnu misu u njegovu rodnom selu. Rođeni Bizonjac Šmatović zaređen je za svećenika Jurske biskupije 19. lipnja 1966., prije 60 godina, u dobi od 23 godine. Više od dvadeset godina organizirao je hrvatsko hodočašće u Juru prve svibanjske nedjelje te tako povezivao Hrvate iz različitih krajeva uz granicu.

Svetu misu u prepunoj mjesnoj crkvi svojim su glazbenim nastupom obogatili Pjevački zbor „Jorgovan” i Bizonjski tamburaši. Celebranta su u ime obitelji pozdravili dr. Flora Schmatovics i Roland Schmatovics. Svetu misu služio je velečasni Zoltán Bodó, a prije misnog slavlja svečane govore održali su načelnica Bizonje Erika Márkus i predsjednik Crkvenog vijeća bizonjske župe József Ambrusch. U ime Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj slavljenika je pozdravio i uručio mu spomenicu predsjednik Društva Vince Hergović. Kanoniku Šmatoviću dar Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije – zahvalnicu i košaru s darovima – uručila je zamjenica predsjednice Dóra Megyímóri. Zahvalnica mu je dodijeljena 30. svibnja za „60-ljetnu svećeničku službu med Gradišćanskimi Hrvatima, za njegovo djelo na jačanju zajednice i za vjerno dušobrižničko djelovanje. Božji blagoslov neka i nadalje prati njegov život u službu!”.

U veljači 2026. godine odlučio je preseliti se iz službenoga stana u dom za starije osobe. Ondje u kapeli svake nedjelje služi misu i ispovijeda. Posebno je sretan što je mogao proslaviti dijamantnu misu upravo u svojem rodnom selu. Kako je rekla predsjednica Hr-

vatske samouprave Bizonje Klaudija Radić Šmatović, koja je bila jedna od organizatorica proslave dijamantne mise, gradišćanski Hrvati vrlo su ponosni što među sobom imaju profesora Šmatovića. Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj također je čestitalo kanoniku Šmatoviću na velikom jubileju.

Bizonja je kao malo selo posebno ponosna na činjenicu da ima trojicu svećenika, od kojih su dvojica još živa. Ive Šmatović u župi je redovito služio mise, krštenja, vjenčanja i sprovode te tako jačao vjeru svojih vjernika.

JIVE ŠMATOVIĆ

Kanonik Ive (Jive) Šmatović (János Schmatovics) rođen je u Bizonji 27. studenoga 1942. u hrvatsko-njemačkoj seljačkoj obitelji s troje djece. Otac mu je bio Hrvat, a majka njemačkog podrijetla. Njegovi roditelji bili su marljivi i pobožni ljudi koji su s mnogo ljubavi odgajali svoju djecu. Od oca Hrvata naslijedio je duboko štovanje Blažene Djevice Marije, koje i danas nosi u srcu.

Bio je marljiv učenik, a nakon osnovne škole završio je gimnaziju Starom Gradu. Potom je u Juri završio studij u bogoslovnom sjemeništu. Teologiju je studirao u Budimpešti i Rimu. Ive Šmatović zaređen je 19. lipnja 1966. godine za svećenika Jurske biskupije. Nakon ređenja služio je kao kapelan u selu Iván kraj Šoprona.

Jive Šmatović navršio je 80 ljet

Studij je od 1973. do 1976. godine nastavio u Rimu. Doktorat iz teologije stekao je 1971. godine na Budimpeštanskoj teološkoj akademiji, a 1976. bio je stipendist rimskog svećeničkog zavoda, gdje je na Rimskom biblijskom institutu stekao profesorsku diplomu. Uz znanstveni rad obavljao je i pastoralnu službu. Godine 1981. stekao je naslov sveučilišnog privatnog docenta na Budimpeštanskoj teološkoj akademiji.

Dugi je niz godina bio istaknuta osoba hrvatskog crkvenog života u zapadnoj Ugarskoj i Jurskoj biskupiji. Od 2002. godine pa sve do umirovljenja 2018. godine bio je ravnatelj Hrvatske sekcije Jurske biskupije. Redovito je surađivao i s crkvenim listom „Glasnik”, koji izdaje Željezanska biskupija u Austriji. U okviru oproštaja od službe ravnatelja Hrvatske sekcije Jurske biskupije 6. svibnja 2018. godine primio je počasni znak Željezanske biskupije u zlatu.

Autor je brojnih stručnih knjiga s biblijskom tematikom te je održao brojna predavanja na njemačkom jeziku u Zagrebu, Beču i Krakovu. Od 1976. pa do umirovljenja 2017. godine bio je profesor teologije na Visokoj bogoslovnoj školi u Đuru.

Otac Jive Šmatović danas živi u svećeničkom domu u Juri. Njegova obitelj i zajednica u Bizonji smatraju ga velikim uzorom. Jedna je od najvažnijih vjerskih osoba gradišćansko-hrvatske zajednice jer je kao predsjednik hrvatskog pastoralnog vijeća biskupije godinama organizirao hodočašća hrvatskih vjernika Gospi koja plače u Juri. Veliko poštovanje uživa i među Hrvatima u domovini.

U JURI

Na svetkovinu Uzašašća Gospodinova 17. svibnja 2026. jurski biskup András Veres predvodio je misu zahvalnicu u katedrali

Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj čestitalo je kanoniku Šmatoviću

Šezdeset godina svećeničke službe svećenika Béle Lőrincza i Jánosa Schmatovicha – Jive Šmatovića

Uznesenja Blažene Djevice Marije u Juri u povodu šezdeset godina svećeničke službe svećenika Béle Lőrincza i Jánosa Schmatovicha – Jive Šmatovića.

Svakoga sedamnaestog dana u mjesecu vjernici i svećenici, predvođeni mjesnim ordinarijem, mole zagovor Plačuce Gospe za nova svećenička i redovnička zvanja. Na kraju misnog slavlja biskup András Veres i umirovljeni jurski biskup Lajos Pápai sa slavljenicima dijamantne mise molili su pred milosnim oltarom katedrale.

„Kada zahvaljujemo za šezdeset godina službe naše subraće svećenika, moramo misliti i na to da je svećenički poziv Božji dar. Poziv je tajna Božjeg izabranja, tajna koga Bog poziva u ovu službu. O pozivu proroka Jeremije čitamo: 'Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, poznadoh te; prije nego što izađe iz krila majčina, posvetih te' (Jr 1,5). O tajni poziva autor Poslanice Hebrejima, koji piše: 'Nitko sam sebi ne prisvaja tu čast, nego ga poziva Bog' (Heb 5,4)“, rekao je biskup Veres u propovijedi.

Istaknuo je kako je velik dar biti izabran i pozvan, ali da čovjek koji vrši tu službu istodobno može osjetiti vlastitu nedostatnost i nedostojnost.

„Čovjek nikada ne može reći da je u potpunosti odgovorio na dar poziva. Napisao je to papa Ivan Pavao II. I naša subraća svećenici u ovoj svetoj misi zahvaljuju upravo za taj poziv. Zahvaljuju i za pomoć bez koje ni oni ne bi mogli ustrajati u toj službi. Jer vjernost je uvijek Božji dar, ostvarenje čovjekove spremnosti. Ako je čovjek spreman predati svoj život, Bog je spreman dati pomoć kako bi u toj službi mogao ustrajati“, naglasio je biskup.

Govoreći o vjernosti, podsjetio je kako ljubav hrani vjernost, a iz same naravi ljubavi proizlazi spremnost na žrtvu.

„Tako je u braku, u svećeništvu i u prijateljstvu. Vjernost učvršćuje vjera koja se uzda u Boga. Jer i usred teškoća, pa i onda kada se čini da nema nade, čovjek vjeruje Bogu, vjeruje u njegovu postojanu ljubav i ne očajava, ne bježi pred teškoćama“, rekao je András Veres.

U nastavku je podsjetio na teška vremena u kojima su slavljenici primili svećeničko ređenje 1966. godine.

„Samo stariji mogu naslutiti što je značilo tražiti svećeničko ređenje 1966. godine. Snažna vjera u Boga i ljubav prema Njemu učinile su ih spremnima da u vremenu progona Crkve izaberu svećenički poziv. Hvala im i neka im je slava“, poručio je.

Biskup je istaknuo kako su Isusove riječi iz Evanđelja „I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta!“ (Mt 28,20) sigurno bile ohrabrenje jubilarcima tijekom njihova služenja.

„Naša jubilara subraća nisu vršila svoju službu iz dužnosti, nego iz ljubavi prema Bogu. Draga jubilara subraćo svećenici! Hvala vam što pokazujete primjer da je moguće dugo i vjerno služiti i raditi i uz žrtvu. Vaš je život stigao u razdoblje svođenja računa: ljubav o kojoj ste svjedočili tijekom šezdeset godina svećeničke službe može vas ispuniti mirom i spokojem“, zaključio je biskup Veres.

Umirovljeni svećenici primili su i blagoslov pape Lava XIV.

Izvor: gyor.egyhazmegye.hu

HRVATSKI DAN U BIZONJI

Svečanost u čast Ive Šmatovića i dijamantna misa priređeni su 31. svibnja u sklopu Hrvatskog dana u Bizonji u organizaciji Hrvatske samouprave Bizonje.

Svetu misu u prepunoj mjesnoj crkvi svojim su glazbenim nastupom obogatili Pjevački zbor „Jorgovan“ i Bizonjski tamburaši. Celebranta su u ime obitelji pozdravili dr. Flora Schmatovics i Roland Schmatovics. Svetu misu služio je velečasni Zoltán Bodó, a prije misnog slavlja svečane govore održali su načelnica Bizonje Erika Márkus i predsjednik Crkvenog vijeća bizonjske župe József Ambrusch.

Nakon svete mise okupljeni vjernici i mnoštvo gostiju uz pratnju tamburaša uputili su se prema mjesnoj tržnici.

U toj svečanoj prigodi stavljena je u uporabu i mjesna tržnica u Bizonji, u koju je uloženo 20 tisuća eura iz EU fondova. Program otvorenja tržnice vodio je podbi-lježnik Bizonje dr. Ferdinánd Reinhaller, a tržnicu je blagoslovio Jive Šmatović. Ova višenamjenska prostorija predviđena je za održavanje sajмова. Uz to ima i malu pozornicu na kojoj se mogu prirediti koncerti ili druge priredbe. Danu je nazočio i Péter Pető, dopredsjednik Skupštine Jursko-mošonsko-šopronske županije.

Hrvatska samouprava Bizonje na čelu s Klaudijom Radić Šmatović nakon dugih godina neodržavanja ponovno je 2025. godine organizirala Hrvatski dan, koji je održan i ove godine.

Cilj je manifestacije jačanje veza gradišćanskih Hrvata, predstavljanje bogatog kulturnog programa žiteljima Bizonje te stvaranje novih doživljaja koji se vežu uz hrvatsku kulturu i hrvatski jezik.

U bogatom kulturnom programu nastupili su Bizonjski tamburaši, djeca iz bizonjske hrvatske narodnosne čuvarnice te učenici bizonjske hrvatske narodnosne škole i pjevački zbor učenika koji je oduševio publiku izvedbom pjesama. Program su vodile Ana Singer i Renata Novak Tóth. Gosti priredbe bili su prijatelji iz Općine Brdovec, iz Šenkovca, te folkloristi KUD-a „Mihovil Krušlin“ iz Šenkovca.

Na kraju kulturnog programa okupljenima se u ime organizatora obratila predsjednica Hrvatske samouprave Bizonje Klaudija Radić Šmatović. Istaknula je radost zbog okupljanja i proslave dijamantne mise rođenog Bizonjca te naglasila kako je prijateljstvo sa Šenkovčanima nakon četrdeset godina suradnje čvršće nego ikada.

PODRAVSKI PIKNIK

Hrvatski kulturni vikend – Podravina „20”

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije održano je tradicionalno prijateljsko druženje – Podravski piknik na obali Drave kod Brlobaša uz kuću za odmor vodnog gospodarstva, postaje Nacionalnog parka Dunav – Drava.

Već u večernjim satima 12. lipnja postavljali su se šatori i pripremali posljednji sadržaji za idući dan. Sudionici su se družili uz glazbu i logorsku vatru na kojoj se pekla slanina. Uz duge razgovore i dobro raspoloženje druženje se, kako smo doznali, proteglo duboko u noć.

Drugi dan, 13. lipnja, protekao je u znaku cjelodnevnih i večernjih programa. Lađa je plovila Dravom prevozeći posjetitelje koji su željeli doživjeti rijeku iz drukčije perspektive. Djeca su uživala u kreativnim radionicama dok su ekipe iz podravskih naselja u kojima žive Hrvati i djeluju hrvatske samouprave u svojim šatorima pripremale raznovrsna i ukusna tradicionalna jela.

Za dobro raspoloženje tijekom cijeloga dana brinuo se Orkestar „Misija”, koji je glazbom obilazio šatore i zabavljao okupljene. Peklo se na ražnju, kuhalo u kotlićima, slavili su se rođendani, a pristizali su i brojni gosti.

koji su dodatno obogatili ovu tradicionalnu manifestaciju i stvorili ugodno ozračje zajedništva, pjesme i druženja uz Dravu. Večer je bila i u znaku početka obilježavanja 20. obljetnice osnutka i djelovanja KUD-a „Podravina” iz Barče. Tom su prigodom održani kulturni program i plesaćnica koji su obilježili završetak bogatog i sadržajnog dana. Uz pjesmu, ples i dobro raspoloženje sudionici su do kasno u noć slavili vrijednu obljetnicu društva koje već dva desetljeća njeguje i promiče hrvatsku kulturnu baštinu u Podravini.

Na štandu Croatice posjetitelji su mogli prelistati Hrvatski glasnik i druga izdanja, dok je u književnom kutku bila organizirana akcija „Posudi knjigu” uz molbu da se posuđene knjige nakon čitanja vrate. Uz krstarenje brodom, izložbu tradicijskih instrumenata, boravak u lobby-šatoru, upoznavanje narodnih nošnji te brojne razgovore i susrete dan je brzo prolazio u ugodnom i prijateljskom ozračju.

Večernji program donio je nastupe brojnih glazbenih sastava iz Pomurja (Serdahela), Gradišća (Hrvatskog Židana), Bačke (Čikuzde) i Tamburaškog sastava „Misija” sa sviračima iz Podravine i Baranje,

Sve u svemu, kako je za Hrvatski glasnik rekao predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije Zoltán Solga, i ovogodišnji Podravski piknik bio je uspješan.

„Drago nam je što se i ove godine okupio velik broj sudionika iz podravskih hrvatskih naselja te brojni gosti. Ovakva druženja važna su jer jačaju naše veze, pružaju priliku za susrete starih prijatelja, ali i za stvaranje novih poznanstava. Uz bogat kulturni, gastronomski i zabavni program ponovno smo pokazali snagu zajedništva naših podravskih Hrvata”, istaknuo je Solga.

Branka Pavić Blažetin

Mala stranica

SVJETSKI DAN BIKIKLISTA

Svake godine 16. srpnja obilježava se Svjetski dan biciklista, dan posvećen svim ljubiteljima biciklizma i promicanju vožnje bicikla kao zdravog i ekološki prihvatljivog načina kretanja. Procjenjuje se da danas u svijetu ima više od 1 000 000 000 bicikala. Bicikl je praktično i dostupno prijevozno sredstvo koje mnogima služi i za rekreaciju i za svakodnevne obveze. Sve više gradova razvija biciklističku infrastrukturu i potiče građane na svakodnevnu uporabu bicikla. Svjetski dan biciklista poziv je i na promišljanje o sigurnosti biciklista u prometu, potrebi za kvalitetnijim biciklističkim stazama te međusobnom uvažavanju svih sudionika u prometu.

ZANIMLJIVOSTI O BIKIKLIMA

- Bicikl je proizveden u Francuskoj, ali moderan dizajn nastao je u Engleskoj.
- Dvostruko je više bicikala nego automobila u svijetu.
- U Dubaiju se nalazi najduža neprekidna biciklistička staza na svijetu, koja se proteže na 80,6 kilometara.
- Održavanje bicikla stoji i do 20 puta manje nego održavanje automobila.
- Postoji svjetski dan gole vožnje na biciklu koji promiče zeleni prijevoz i svijest o sigurnosti biciklista.
- Bicikliranjem možemo sagorjeti do 300 kalorija u samo 30 minuta.
- Vožnja bicikla poboljšava fizičko zdravlje, potiče osjećaj slobode i zabave te doprinosi općem blagostanju.

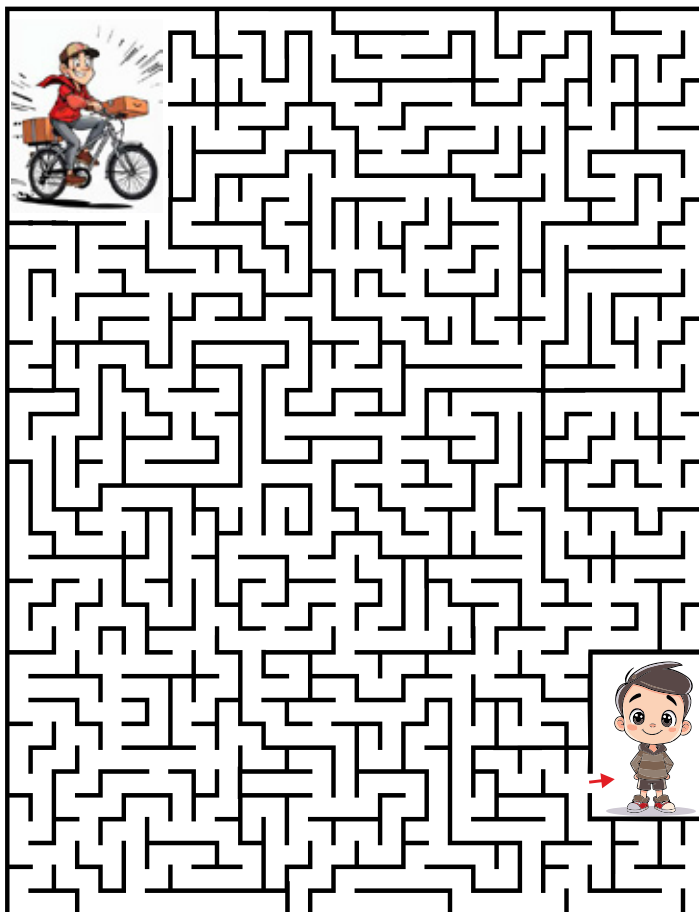
IZ ŽIVOTA NAŠIH ŠKOLA

Pretkraj školske godine svaka školska ustanova organizira izlete za svoje učenike po razredima. Dobra je to prilika da se učenici upoznaju s novim krajevima svoje domovine i da grade odnose unutar razreda. Učenici 6. razreda Osnovne škole Mihovila Nakovića iz Koljnofa posjetili su jezero Velence i na njemu proveli nekoliko vrlo aktivnih dana. Igrali su sportske igre, vozili se biciklom, veslali na jezeru i kupali se. Posljednji dan proveli su u Šopronu.

Pečuški učenici u Šibeniku

Učenici nultog razreda Hrvatske gimnazije Miroslava Krležu u Pečuhu uživali su u prekrasnom petodnevnom boravku u Hrvatskoj u sklopu jezičnog i kulturnog programa ustanove. Petodnevni izlet u velikoj mjeri potpomogla je obitelj Goher, koja je besplatno osigurala smještaj za učenike, počastila ih više puta večerom i pomogla u organiziranju programa. Učenici su imali mogućnost posjetiti Nacionalni park Krka i pogledati znamenitosti Šibenika. Tijekom boravka posjetili su i Gimnaziju Antuna Vrančića u kojoj ih je srdačno primio ravnatelj Ivan Knežević, a zatim su sudjelovali na dva sata hrvatskoga jezika. Učenike su pratili razrednica Magdalena Drinóczi i profesor Zoran Marijanović.

LABIRINT

Međunarodna likovna i tradicijska radionica u Pomurju

U organizaciji Udruge za gospodarski, ruralni i turistički razvoj „Ruralne vrijednosti“ i Društva drvorezbara u Sumartonu u Kamanovu vinogradu 26. i 27. lipnja priređena je Likovna i tradicijska radionica narodnih rukotvorina. Na dvodnevnoj radionici okupilo se mnoštvo zainteresiranih iz devet zemalja radi zajedničkog stvaranja i promocije umjetnosti i tradicijskih rukotvorina. Uz stvaranje lončarskih, likovnih, drvorezbarskih i drugih umjetnina obilježena je i 35. obljetnica sumartonske kolonije i postavljanja zvonika uz blagoslov vlč. Josipa Drvoderića, župnika iz Goričana. Na radionicama koje su ostvarene u sklopu europskog projekta „Zajedničke tradicije iz prošlosti koje povezuju generacije s obje strane Mure“, hrvatsko-mađarskog prekograničnog Interregova programa, družili su se i stvarali žitelji raznih naraštaja s obje strane rijeke Mure.

U Sumartonu je u Kamanovu vinogradu 1991. godine održana prva drvorezbarska kolonija, a od te godine nije izostavljeno nijedno ljeto u stvaranju vrijednih umjetničkih djela amaterskih i profesionalnih pomurskih i inozemnih umjetnika. Prije 35 godina postavljen je i zvonik čije su postolje od drva izradili drvorezbari kako bi zvono služilo za misna slavlja. Utemeljeno je i Društvo drvorezbara, koje okuplja drvorezbare i slikare te keramičare iz okolnih mjesta. Pomurski umjetnici trudili su se očuvati tradiciju drvorezbarenja i tijekom godina izradili su brojne skulpture koje krase javna mjesta u Sumartonu, ali su izrađeni i mali kipovi za zbirku kolonije.

Djeca isprobavaju lončarstvo

Obljetnicu podizanja zvonika i umjetničkih kolonija organizatori su obilježili dvodnevnom radionicama. Prvi projektni dan donio je posebnu radost djeci, koja su se na dječjoj radionici mogla upoznati s izradom keramike i drvenih predmeta, slikati na platnu, izraditi papirnate figurice. Najmlađi su preuzeli ulogu malih čuvara baštine učeći o starim zanatima s izravnim radom s materijalima. Djeca su s velikim zanimanjem upijala svaku priču držeći kistove i promatrajući kako se drvo, blato i platno pretvaraju u umjetnost. Ta radionica pokazala je da se tradicija ne čuva samo u muzejima nego živi i u rukama mladih naraštaja. Projekt je dodatno osnažen suradnjom s drugim sličnim organizacijama i udrugama iz Hrvatske i Slovenije, pa i drugih zemalja. Pomurski umjetnici već desetljećima surađuju s hrvatskim i slovenskim umjetnicima te sudjeluju na njihovim kolonijama i tako razmjenjuju iskustava, ideje i tradicijske vještine.

Na drugi projektni dan pristigli su brojni slikari i drvorezbari iz Međimurske, Varaždinske, Koprivničko-križevačke i Virovitičko-podravske županije te iz Slovenije. Tako su i motivi umjetnina dobili međunarodnu dimenziju. Glavna inspiracija umjetnika bili su prepoznatljivi motivi njihova kraja, čime je projekt dobio duboku zavi-

Sudionici radionice

čajnu vrijednost. Sudionici su na svojim radovima oživjeli prirodne ljepote, povijest i specifičnosti života uz Muru i Dravu. Platna i drveni reljefi postali su simboli vlastitih korijena i ljubavi prema svojem zavičaju. Posebnu čar cijelom događanju donijelo je stvaranje u prirodi, što je dodatno potaknulo kreativnost i povezivanje s okolinom. Na kraju radionice uređena je mala izložba ostvarenja i kratak program u spomen na prvu radionicu i postavljanje zvonika.

Predsjednik Društva drvorezbara Stjepan Radnai prisjetio se umjetnika koji su tijekom godina preminuli, ali je istaknuo kako oni i dalje žive u svojim umjetničkim djelima u nekom javnom prostoru.

Blagoslov kod zvonika

Uz blagoslov župnika iz Goričana Josipa Drvoderića svi sudionici pomolili su se za njihove duše.

Nakon cjelodnevnog stvaranja svakomu je prijala druženje uz ukusnu večeru i glazbu Cover benda. Umjetnici, mali slikari te majstori drvorezbarstva i lončarstva s obje strane Mure ponovno su dokazali da kreativnost i tradicija ne poznaju granice i da se prošlost i budućnost spajaju u prekrasnu stvaralačku priču.

Beta

„MATEMATIKA OBLIKUJE NAŠ SVIJET“

Osnovna škola Bartula Kašića iz Zadra u školskoj godini 2025./2026. za projekt „Matematika oblikuje naš svijet“ izabrala je našu školu.

Učenici iz Zadra boravili su u Pečuhu od 28. do 30. travnja 2026. u pratnji ravnateljice Katice Skukan i profesorica Natalije Zvelj i Ive Slačanac. Upoznali su kulturne znamenitosti grada Pečuha i družili se sa svojim vršnjacima. U projektu su sudjelovali naši učenici šestih razreda. Goste smo uključili u terensku nastavu: traženje vremenske kapsule u starokršćanskoj grobnici Cella Septichori i katedrali uz pomoć vjeroučiteljice Ágnes Tomola. U mješovitim skupinama s našim učenicima uspješno su odigrali kviz u središtu grada. Nakon toga učenici iz Zadra predstavili su u školi svoje projekte o znamenitim zadarskim zgradama: crkvi sv. Šime, crkvi sv. Donata, Narodnom trgu, Stomorici, katedrali sv. Stošije, Trgu pet bunara, Dvorani Krešimira Čosića. Posljednjeg dana uključili smo ih u matematički kviz i ugostili na opraštanju 12. razreda.

Upoznavanje s poviješću grada Zadra

Naši učenici u pratnji profesorica Marice Dudás Gyöngyös, Mirjane Murinyi i Ágnes Tomola svoj su projekt odradili u Zadru od 15. do 17. lipnja 2026. godine i tako upoznali kulturne znamenitosti Zadra. Pročelnica Upravnog odjela za odgoj i školstvo profesorica Tihana Magaš organizirala je prijam za učenike koji su sudjelovali u tom projektu te uručila prigodne darove učenicima. U pratnji vjeroučiteljice Ljiljane Elek uživo smo posjetili poznate zadarske zgrade. Nakon razgledavanja učenici su proveli aktivnost „Znamenitosti zadarskog poluotoka – Potraga za blagom“, koja ih je dovela do Pozdrava Suncu.

Naša darovita djeca prezentirala su kulturne znamenitosti grada Pečuha, povezala matematičke sadržaje s kulturnom i povijesnom baštinom: starokršćanska grobnica Cella Septichora, džamija, katedrala, Koncertna dvorana Kodály i Kulturna četvrt Zsolnay. Nakon prezentacija učenici su u mješovitim skupinama nastavili zajednički rad u radionici „Matematika i umjetnost – Mona Lisa kroz opseg, površinu i zlatni rez“, koja je kao cilj imala to da učenici uz praktične aktivnosti povezuju matematiku i umjetnost, upoznaju se s konceptom zlatnog reza i povezivanjem zlatnog reza s matematikom i umjetnošću (omjeri, proporcije).

U Zadru

Učenici su imali i slobodno vrijeme koje su proveli u zajedničkom druženju, uživanju na plažama, zajedničkim ručkovima u OŠ Bartula Kašića. Profesorice su se dogovarale o nastavku suradnje i ostvarivanju zajedničkih projekata.

Bilo nam je jako zanimljivo povezati povijest s matematikom, a tijekom razmjene iskustava mnogo smo naučili jedni od drugih. Ovaj projekt uspješno smo završili u nadi da će se ostvariti buduća suradnja.

Marica Dudás Gyöngyös (matematika)
Mirjana Murinyi (povijest)

Kulturna smotra u serdahelskoj osnovnoj školi

U Hrvatskoj osnovnoj školi „Katarina Zrinski“ u Serdahelu s velikom pažnjom njeguje se hrvatska kulturna baština. Na izvannastavnim aktivnostima uči se svirati tambura u više skupina, također se poučava hrvatski folklor, uči se pjevanje te se redovito organiziraju radionice likovne umjetnosti.

Krajem školske godine ustanova organizira Kulturnu smotru na koju poziva roditelje kako bi i oni vidjeli kako se razvijaju njihova djeca u određenim aktivnostima. Kulturna smotra koja je održana 10. lipnja i ove je godine nudila niz hrvatskih sadržaja. Na kulturnom programu učenici su recitali pjesme na mađarskom i na hrvatskom jeziku, pjevali pomurske popevke, svirali tamburu, plesali narodni ples.

Folklor u ustanovi poučava se na izvannastavnim aktivnostima. Vanjska suradnica Gordana Gujaš redovito odlazi u serdahelsku školu i poučava narodni ples jednu skupinu učenika, a pedagoginja Andreja Fehervari drugu skupinu. Pjevanje hrvatskih pučkih popijevaka uvežbava se na satovima hrvatskog jezika i pjevanja.

Na kulturnoj smotri sudjelovali su i učenici koji pohađaju Glazbenu školu u Letinji. Ravnatelj Zsolt Trojkó izvijestio je nazočne da će od sljedeće školske godine letinjska glazbena škola održavati

Najmlađi školski tamburaši

sate glazbe i u serdahelskoj osnovnoj školi, tako da učenici neće trebati putovati u grad ako žele naučiti svirati neki instrument.

Na školskom hodniku postavljena je izložba likovnih radova učenika koji pohađaju likovnu radionicu.

Beta

Državni tajnik György Heidl

Za državnog tajnika za društvene odnose pri Ministarstvu za društvene odnose i kulturu imenovan je György Heidl. Državni tajnik Heidl zadužen je za područja nacionalne politike, civilnog društva, narodnosti i vjerskih zajednica. Heidl je ugledni katolički filozof i povjesničar religije, sveučilišni profesor, doktor Mađarske akademije znanosti, član Znanstvene akademije svetog Stjepana, bivši dekan Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu te nekadašnji ravnatelj za kulturu Pečuške biskupije. Autor je brojnih znanstvenih radova i knjiga iz područja filozofije, teologije i povijesti religije te uživa velik ugled u akademskim i crkvenim krugovima.

Odluka o imenovanju objavljena je u službenom listu Mađarske („Magyar Közlöny“), a stupila je na snagu 26. svibnja 2026. godine.

Branka Pavić Blažetin
Foto: Zoltán Tarr (Facebook)

OLAS – Narodnosni i gastronomski dan održan je u selu Olas 6. lipnja. Taj već šesti dan, održan u dvorištu i na sportskom igralištu olaske osnovne škole, okupio je brojne mještane i njihove goste.

Manifestacija se tradicionalno održava u organizaciji Mjesne samouprave Olasa, Hrvatske samouprave Olasa i Njemačke samouprave Olasa. Pod šatorima su se pripremali specijaliteti mađarske kuhinje te narodnosnih kuhinja, odnosno njemačka i hrvatska jela koja su pripremale marljive ekipe. Posjetitelji su ih, naravno, mogli i kušati.

Na pozornici se odvijao kulturno-zabavni i folklorni program. Tijekom cijelog dana autobus je prevozio mještane do mjesta održavanja priredbe, a radio je i ugostiteljski šator. Za najmlađe su bile organizirane razne igre i zabavni sadržaji, bogata užina, oslikavanje lica, kana te druge kreativne radionice.

Prilikom nastupa imali su polaznici olaskog vrtića i učenici olaske osnovne škole, a u goste su pozvani i brojni prijatelji. Tako su ove godine nastupili Plesna skupina „Anatoli-Napkelté“, Plesna skupina „Mohácsi Sukar Terno“, Čuvari narodnih običaja iz Zengővárkonya, Millich Duó te Muška pjevačka skupina „Hrastina“ iz Udvara.

Nakon programa uslijedila je plesaničica koju je vodila Vesna Velin, a potom i bal na otvorenom uz sastav Diamant Kapelle.

HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA, KULTURNO-PROSVJETNI CENTAR I ODMARALIŠTE HRVATA U MAĐARSKOJ
TE HRVATSKI KULTURNI I SPORTSKI CENTAR JOSIP GUBAŠ DIJURETIN IMAJU ČAST POZVATI VAS NA

X. Hrvatski Ljetni Festival na Dravi

KOJI ĆE SE ODRŽATI 8. KOLOVOZA 2026. G. U BRLOBAŠU
U POSTAJI NACIONALNOG PARKA DUNAV-DRAVA

PROGRAM:

- od 12:00 **Dolazak kuharskih ekipa**
- od 13:00 **Krstarenje Dravom i napuhani dvorac za djecu**
- od 14:00 **Tamburaška glazba na otvorenom**
- 16:00 **Predstavljanje pomurske regije**
- 17:00 **Degustacija gastronomskih proizvoda i večera**
- 18:00 **Nastup KUD-a „Sumarton“, TS-a Kluba Augusta Šenoe, Orkestra „Mišina“**
- 19:00 **Plesačnica – Orkestar „Mišina“ i Vesna Velin**
- 20:00 **„Podravka band“**
- od 21:00 **Koncert glazbenog sastava „Maligani“**

KRSTARENJE BRODOM

DVORAC ZA SKAKANJE

TRADICIONALNE SPORTSKE IGRE ZA ODRASLE I DJECU

Ne zaboravite da se izdaju i fot. i video snimke.
Krstarenje brodom avijano od vodostaja Drave.

Program produciraju:

MALIGANI

HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA, KULTURNO-PROSVJETNI CENTAR I ODMARALIŠTE HRVATA U MAĐARSKOJ
TE HRVATSKI KULTURNI I SPORTSKI CENTAR JOSIP GUBAŠ DIJURETIN

2026.

HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA, KULTURNO-PROSVJETNI CENTAR I ODMARALIŠTE HRVATA U MAĐARSKOJ
TE HRVATSKI KULTURNI I SPORTSKI CENTAR JOSIP GUBAŠ DIJURETIN

NIKUL-KP-1-2026/3-000182